

Výkon regionálních funkcí – Jihočeský kraj – 2022

1. Výchozí stav

Rok 2022 umožnil návrat k běžnému fungování knihoven a také k neomezené činnosti metodických oddělení ve všech regionech. Bylo potřeba zviditelnit opět knihovny, propagovat jejich služby a nalákat čtenáře zpátky k pravidelným návštěvám. Činnost samozřejmě částečně ovlivnila válka na Ukrajině a vysoká inflace způsobená především nárůstem cen energií.

Regionální funkce pro knihovny v Jihočeském kraji jsou poskytovány na základě Zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), programu Podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky od roku 2002. Poskytování regionálních funkcí navazuje na dřívější metodickou práci krajské a okresních knihoven. Dotaci na výkon regionálních funkcí poskytuje od roku 2005 Jihočeský kraj jako zřizovatel Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích. V roce 2022 byla poskytnuta ve výši 17 miliónů korun a rozdělena pro krajskou a pověřené knihovny podle počtu obsluhovaných knihoven a počtu obyvatel v regionech. Základní úkol knihoven poskytujících regionální funkce knihovnám v Jihočeském kraji je pomoc menším knihovnám v kraji tak, aby se vyrovnal rozdíl mezi poskytovanými službami ve větších i menších knihovnách, aby návštěvníci i v malých knihovnách našli informace, které potřebují a pomocí vzájemných kontaktů se rozšiřovaly služby knihoven, zlepšila komunikace s pověřenými knihovnami, budovaly se zajímavé výměnné fondy, díky kterým se dostanou nové knihy i do knihoven malých obcí, které nemají zdroje na doplňování fondů svých knihoven.

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích poskytuje krajské regionální funkce a všechny regionální funkce pro region České Budějovice. Na základě smluv pověřuje devět základních knihoven výkonem regionálních funkcí pro jejich regiony.

Síť knihoven pro rok 2022 tvoří JVK jako krajská knihovna se 4 pobočkami, 9 pověřených knihoven a jejich 22 poboček, 77 knihoven s profesionálním knihovníkem, tj. knihovníkem, jehož pracovní úvazek je vyšší než 15 hodin týdně, a 434 knihovny s neprofesionálním knihovníkem, tj. knihovníkem, jehož úvazek je nižší než 15 hodin týdně. Tyto knihovny mají celkem 83 poboček.

Síť knihoven k 1.1.2022 v Jihočeském kraji podle statistických výkazů:

Region	Krajská a pověřené knihovny + jejich pobočky	Profesionální knihovny + jejich pobočky	Neprofesionální knihovny + jejich pobočky
České Budějovice	1+4	17+8	91+20
Český Krumlov	1+2	10+5	30+3
Dačice	1+5	0	17+4
Jindřichův Hradec	1+1	10+1	50+4
Milevsko	1+1	2+1	16+2
Písek	1+3	6+5	45+4
Prachatice	1	10	39
Strakonice	1+3	9	70+2
Tábor	1+4	13+10	64+12
Třeboň	1+3	0	12+2
CELKEM 2020	10+26	77+30	434+53

2.Hodnocení výkonu regionálních funkcí

Regionální funkce na úrovni celého kraje

1.Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány a rozborů.

Krajská knihovna poskytuje konzultace především pověřeným knihovnám a jejich zřizovatelům, dalším základním knihovnám kraje a jiným subjektům, spolupracuje s Národní knihovnou ČR a Ministerstvem kultury ČR.

V roce 2022 bylo poskytnuto 191 konzultací (v roce 2021 222), uskutečněno 18 metodických návštěv v knihovnách. Odborné knihovnické konzultace souvisely jako každoročně s běžným provozem knihoven, s pomocí při přípravě žádostí do dotačních programů určených pro knihovny, se vzdělávacími akcemi pro návštěvníky, se statistickým vykazováním činnosti, s tvorbou webových stránek knihoven, rekonstrukcí či novým vybavením knihoven apod. Krajská metodička pomáhala v roce 2022 také při připojování knihoven regionu České Budějovice do regionálního knihovnického systému, s revizí v Pořežanech, ve dvou knihovnách (Lišov, Křemže) pomáhala se stěhováním do jiných prostor.

Na podzim roku 2022 proběhla v neprofi knihovnách jihočeského kraje Anketa spokojenosti návštěvníků. Byla zpřístupněna přes web nebo písemně pro všechny neprofi knihovny, přišlo 1 190 odpovědí ze 181 knihoven. Služby knihoven hodnotilo 99% účastníků kladně, 77% respondentů je velmi spokojeno, 22% spokojeno. Vyhodnocení ankety proběhlo v listopadu a metodici s ním byli seznámeni v prosinci, hodnocené knihovny na začátku roku 2023.

Na webové adrese JVK jsou zpřístupněny a pravidelně aktualizovány stránky věnované regionálním funkcím knihoven v kraji https://www.cbvk.cz/pro_knihovny.html. Obdobné informace, nejméně se seznamem knihoven regionu, jsou na webových stránkách všech pověřených knihoven Jihočeského kraje. Prostřednictvím seznamu knihoven Jihočeského kraje jsou k dispozici první informace o všech uvedených knihovnách, ale také přímý odkaz na jejich webové stránky, facebook či do jejich on-line katalogů. Dalším adresářem knihoven je Centrální adresář knihoven, který je provozován od roku 2016 Souborným katalogem ČR, ale aktualizaci provádí krajská metodička pouze za region České Budějovice, v ostatních regionech aktualizují Souborný adresář metodičtí pracovníci či pracovníci pověřených knihoven.

Krajská knihovna se také pravidelně zapojuje do nominace knihoven do soutěží Knihovna roku a Městská knihovna roku. V roce 2022 byla do soutěže Knihovna roku nominována Obecní knihovna Albrechtice nad Vltavou a její pobočky a do soutěže Městská knihovna roku Městská knihovna Kaplice.

Od roku 2021 nabízejí všechny pověřené knihovny svým obsluhovaným možnost zapojit se do regionálního automatizovaného knihovního systému a tím zahájit automatizovaný provoz ve svých knihovnách. V roce 2018 zahájila provoz regionálního knihovního systému pro knihovny regionu České Budějovice také Jihočeská vědecká knihovna, v roce 2019 Městská knihovna Třeboň, v roce 2021 Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice. I tím se zvyšuje počet knihoven využívajících automatizovaný knihovní systém. K automatizaci knihoven napomáhá i dotační program VISK3 Ministerstva kultury ČR, který je určen především pro vytváření informačních center veřejných knihoven. Do regionálního knihovního systému je v Jihočeském kraji zapojeno 251 knihoven.

Jihočeská vědecká knihovna vydala v tištěné i elektronické podobě Přehled činnosti veřejných knihoven Jihočeského kraje v roce 2021, který obsahuje statistická data, porovnání

činnosti a informace o zajímavých akcích knihoven. Přístupný je na adrese https://www.cbvk.cz/regionalni_funkce.html.

2. Statistika knihovnických činností.

Krajská knihovna každoročně zpracovává statistiku všech veřejných knihoven Jihočeského kraje podle výkazů KULT(MK) 12-01, zajišťuje metodickou pomoc při získávání dat a zpracování pro pověřené a základní knihovny kraje. Zpracovaných statistických výkazů je více než obsluhovaných knihoven - jsou zahrnuty i výkazy knihoven zrušených, nevidovaných či nepracujících a poboček v předchozím roce a souhrnné výkazy za regiony a kraj. Statistika je zpracovávána v elektronické i písemné formě. Zjištěné statistické údaje byly využity pro Přehled činnosti veřejných knihoven Jihočeského kraje v roce 2021. Statistické výkazy jsou také využívány pro hodnocení činnosti knihoven, pro případná doporučení zřizovatelům ohledně rozšíření činnosti, větší podpory knihoven, zvýšení úvazků či rekonstrukce prostor, také pro hodnocení plnění standardů VKIS, které se nově zpracovává také pro Národní knihovnu, či porovnání knihoven pomocí benchmarkingu knihoven.

3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady.

Vzdělávání knihovníků v Jihočeské vědecké knihovně se vrátilo k předcovidovým možnostem, ale s rozšířením o možnost on-line vzdělávání. V rámci vzdělávání pro knihovníky bylo odučeno 8 témat v celkovém rozsahu 60 hodin v rámci dotačního programu VISK2 (1x Digitální knihovna a DNNT, 1x Nástroje pro on-line vzdělávání, 1x Seznámení a práce s programem Canva, 1x Tvorba anket a dotazníků, 1x Současná severská literatura, 1x Mediální výchova, 1x Jak budovat komunitu pomocí sociálních sítí, 2x Pedagogické znalosti a dovednosti pro knihovníky). Školení na téma Jak budovat komunitu pomocí sociálních sítí proběhlo on-line. Ve spolupráci s jihočeským SKIPem byl uspořádán seminář na téma Jak na čtenářské deníky, s celostátním SKIPem Překlady současné francouzské literatury. Jihočeská vědecká knihovna navíc připravila pro knihovníky z celé republiky semináře na téma filosofie pro děti. Bylo zahájeno pět cyklů tohoto školení, dokončeno bude na začátku roku 2023.

JVK uspořádala 3 porady metodiček a 2 porady ředitelů, při kterých koordinovala výkon regionálních funkcí.

4. Tvorba a zpřístupnění regionálního fondu, zpracování regionálních, bibliografických a faktografických databází a poskytování informací.

Součástí JVK je regionální studovna, která poskytuje faktografické, bibliografické a biografické informace o regionu z jedinečného a rozsáhlého fondu knih, periodik a dalších druhů dokumentů. Oddělení vytváří regionální informační databázi osobností, korporací a akcí excerpce z regionálních novin, časopisů a knih. Z databáze osobností vychází také výročí regionálních osobností uveřejňovaná na webových stránkách JVK. Pokračovalo doplňování fotografií k regionálním osobnostem přes portál Obalkyknih.cz, v roce 2022 bylo přidáno cca 700 fotografií.

V současné době probíhá ve spolupráci s Krajským úřadem Jihočeského kraje digitalizace části regionálního tisku, která zlepšuje dostupnost těchto fondů. Zdigitalizovaná podoba dokumentů je k dispozici v Digitální knihovně JVK na adrese: <http://kramerius.cbvk.cz>. V regionální studovně je také všem návštěvníkům umožněn vstup do databáze Děj nedostupných na trhu.

V regionální studovně vznikla a neustále se aktualizuje elektronická publikace Kohoutí kříž : šumavské ozvěny, obsahující v současné době údaje o 2 390 autorech, více než 6 000 ukázek,

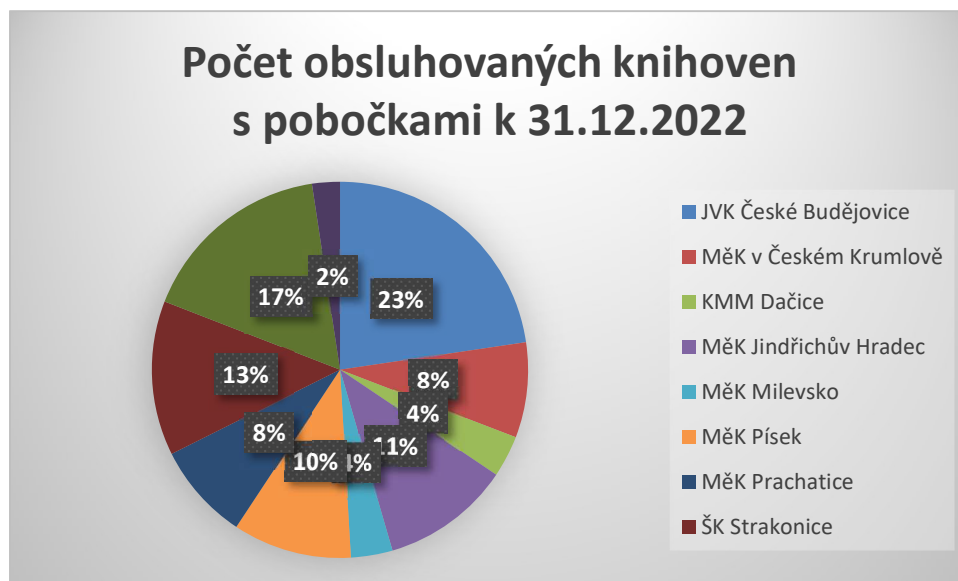
biografická data, medailony, bibliografické odkazy či 36 000 dokumentů v obrazové příloze (<http://www.khoutikriz.org/>).

Regionální fond je doplňován regionálním povinným výtiskem i dalšími způsoby – nákupem, výměnou apod. Z dotace na regionální funkce bylo v roce 2022 zakoupeno 157 svazků v hodnotě 47 245,51 Kč.

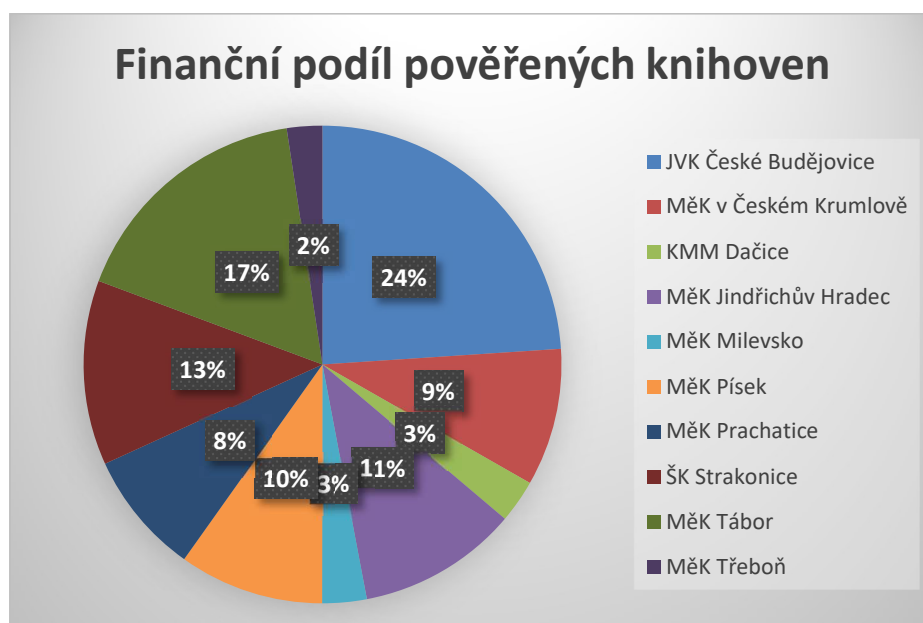
Regionální funkce pověřených knihoven a JVK pro region České Budějovice

JVK a devět pověřených knihoven Jihočeského kraje vykonává regionální funkce v určených regionech. Výkon vychází z Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven. Dotace na regionální funkce poskytovaná Jihočeským krajem umožňuje podporu činnosti všech knihoven kraje, díky ní knihovny fungují v síti a mají větší možnost vzájemné spolupráce a komunikace. Metodický pokyn stanoví standardy výkonů regionálních funkcí, komentář je vyhodnocuje.

Podíl jednotlivých pověřených knihoven na počtu obsluhovaných knihoven:

Finanční podíl jednotlivých pověřených knihoven na dotaci na výkon regionálních funkcí rozdělený podle počtu obsluhovaných knihoven a počtu obyvatel regionů:

Statistické ukazatele výkonu regionálních funkcí jednotlivých pověřených knihoven:

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2022	Počet statistik	Počet konzultací	Počet metodických návštěv	Počet porad	Počet školení	Pomoc při aktualizaci a revizi	Výměnný fond	Přírůstek výměnného fondu	Počet souborů	Počet svazků v nich
JVK České Budějovice	133	149	467	191	2	28	11	84 028	2 756	213	34 253
MěK v Českém Krumlově	48	53	214	163	4	8	15	34 429	2 050	148	12 273
KMM Dačice	21	23	52	36	1	6	9	10 350	458	89	4 780
MěK Jindřichův Hradec	65	69	438	136	3	3	17	27 055	1 937	170	10 248
MěK Milevsko	21	24	136	34	2	16	4	17 824	607	131	3 806
MěK Písek	60	63	415	108	3	5	5	39 187	2 152	232	13 488
MěK Prachatice	49	53	187	129	2	46	8	33 153	1 536	107	7 116
ŠK Strakonice	78	83	377	72	2	2	10	44 655	2 114	79	11 320
MěK Tábor	98	136	352	201	3	25	17	38 536	1 642	182	24 857
MěK Třeboň	14	16	10	92	0	8	5	7 791	629	60	3 058
Celkem	587	669	2 648	1 162	22	147	101	337 008	15 881	1 411	125 199

Současné zajištění regionálních funkcí v jednotlivých regionech Jihočeského kraje:

Region České Budějovice

- zajišťuje Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 17 (+8 poboček)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 91 (+20 poboček)
- počet metodických pracovníků: 2

Region Český Krumlov

- zajišťuje Městská knihovna v Českém Krumlově
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 10 (+5 poboček)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 30 (+3 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 1

Region Dačice

- zajišťuje Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 17 (+4 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 0,75
-

Region Jindřichův Hradec

- zajišťuje Městská knihovna Jindřichův Hradec
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 10 (+1 pobočka)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 50 (+4 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 2

Region Milevsko

- zajišťuje Městská knihovna v Milevsku
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 2 (+1 pobočka)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 16 (+ 2 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 0,5

Region Písek

- zajišťuje Městská knihovna Písek
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 6 (+5 poboček)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 45 (+4 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 2

Region Prachatice

- zajišťuje Městská knihovna Prachatice
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 10
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 39
- počet metodických pracovníků: 1

Region Strakonice

- zajišťuje Šmidingerova knihovna Strakonice
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 9
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 70 (+2 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 2

Region Tábor

- zajišťuje Městská knihovna Tábor
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 13 (+ 10 poboček)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 64 (+ 12 poboček)
- počet metodických pracovníků: 4

Region Třeboň

- zajišťuje Městská knihovna Třeboň
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 12 (+ 2 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 0,4

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány a rozbor

JVK a jí pověřené knihovny poskytují metodickou pomoc formou konzultací a metodických návštěv základním knihovnám svých regionů a jejich zřizovatelům, a to ze všech oborů knihovnické a informační činnosti. Zároveň informují o novinkách v oboru a pomáhají při zlepšování podmínek poskytování veřejných knihovnických služeb.

JVK i pověřené knihovny pomáhaly s přípravou žádostí o dotace, které podporují rozvoj knihovnických služeb, např. VISK či Knihovna 21. století. V rámci dotačního programu VISK3 pokračuje automatizace neprofi knihoven, zlepšuje se technické vybavení a rozšiřuje se využití on-line služeb. Program Knihovna 21. století pomáhá se zlepšováním služeb knihoven pro handicapované návštěvníky a s podporou kulturní a vzdělávací činnosti. Knihovny dále využívají i dotační programy Jihočeského kraje na podporu kulturních aktivit.

Standard regionálních funkcí stanoví u této služby metodickou návštěvu obsluhované knihovny minimálně jednou ročně, konzultace dle potřeby průběžně. **V roce 2022 bylo metodických návštěv 1 162 (v roce 2021 1 093), což jsou průměrně 2 návštěvy na knihovnu regionu.** Počet konzultací, tj. pomoci s problémy knihovny, rady pro provoz, seznamování s novinkami, zodpovídání dotazů a podobně, je trvale vysoký, ubyly konzultace na téma proticovidová opatření. **V roce 2022 bylo poskytnuto 2 648 konzultací (v roce 2021 2 717), tj. 4,5 konzultací na knihovnu.** Tím, že přibýlo metodických návštěv, ubylo trochu konzultací, osobně se vždy vyřídí více než přes telefon nebo mail. Každá obsluhovaná knihovna má možnost zeptat se na cokoli, co souvisí s provozem knihovny, techniky či internetu.

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2022	Počet konzultací	Počet konzultací na knihovnu	Počet metodických návštěv	Počet metodických návštěv na knihovnu
JVK České Budějovice	133	467	3,5	191	1,4
MěK v Českém Krumlově	48	214	4,5	163	3,4
KMM Dačice	21	52	2,5	36	1,7
MěK Jindřichův Hradec	65	438	6,7	136	2,1
MěK Milevsko	21	136	6,5	34	1,6
MěK Písek	60	415	6,9	108	1,8
MěK Prachatice	49	187	3,8	129	2,6
ŠK Strakonice	78	377	4,8	72	0,9
MěK Tábor	98	352	3,6	201	2,1
MěK Třeboň	14	10	0,7	92	6,6
Celkem	587	2648	4,5	1162	2,0

Statistika knihovnických činností

JVK i všechny pověřené knihovny poskytovaly metodickou pomoc při sběru statistických dat základních knihoven a zpracovaly statistické výkazy na úrovni svých regionů jak v tištěné, tak elektronické podobě ve statistickém programu StatExcel a do webového formuláře NIPOSu. Pokud obec zřizuje knihovnu s pobočkami, metodičky zpracovávají souhrnný výkaz za celou obec. Statistické výkazy potom metodičky předaly do JVK na zpracování na krajské úrovni. Zpracovaných statistických výkazů je více než obsluhovaných knihoven, protože jsou

zpracovány výkazy i za knihovny, které v roce 2022 nepracovaly, nebyly zaevidované nebo byly zrušeny, za pobočky a souhrnné výkazy za jednotlivé regiony. Statistické ukazatele jsou dále používány pro hodnocení knihoven např. při naplňování standardů veřejných knihovnických a informačních služeb, při jednání se zřizovateli knihoven, při benchmarkingu apod.

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2022	Počet statistik
JVK České Budějovice	133	149
MěK v Českém Krumlově	48	53
KMM Dačice	21	23
MěK Jindřichův Hradec	65	69
MěK Milevsko	21	24
MěK Písek	60	63
MěK Prachatice	49	53
ŠK Strakonice	78	83
MěK Tábor	98	136
MěK Třeboň	14	16
Celkem	587	669

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Pořádání porad v regionech se vrátilo k situaci před epidemií. V regionech, kde mají profi knihovny, pořádají pravidelné porady především pro ně. V regionech, kde jsou pouze neprofi knihovny se více vyřizuje při metodických návštěvách nebo konzultacích, porady se pořádají sporadicky. Stoupl počet pořádaných vzdělávacích akcí. V mnoha knihovnách se změnili knihovníci, mění se automatizované knihovní systémy, do regionálních knihovnických systémů se zapojují další knihovny. Tam všude metodičky musely školit, často individuálně, někdy hromadně. Tři regiony, Dačice, Prachatice, Tábor, vydávají pro knihovníky zpravodaje. **Standard dvou porad pro knihovny s profesionálními pracovníky a nabídky vzdělávání v rozsahu 48 hodin pro profesionální knihovny a 8 hodin pro neprofesionální knihovny v roce 2022 byl naplněn.** Bylo uskutečněno 147 vzdělávacích akcí. Jen o využití není vždy dostatečný zájem, na školení jezdí opakovaně titíž knihovníci a jiní zase nejeví zájem o školení.

Další informace o knihovnách v jednotlivých regionech a o novinkách, změnách, aktuální situaci bývají zveřejňovány na webech knihoven poskytujících regionální funkce.

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích:

https://www.cbvk.cz/pro_knihovny.html

Městská knihovna v Českém Krumlově:

<https://www.knih-ck.cz/index.php?page=reghome>

Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice:

<https://www.mkdac.cz/sluzby/regionalni-sluzby/>

Městská knihovna Jindřichův Hradec:

<https://www.knihjh.cz/?p=stranka&id=7&typ=proknihovny>

Městská knihovna v Milevsku:

<https://www.knihmil.cz/cinnost-oddeleni/>

Městská knihovna Písek:

<https://www.knih-pi.cz/regionalni-sluzby/>

Městská knihovna Prachatice:

<https://www.knih-pt.cz/rskis/d-1040/p1=1068>

Šmidingerova knihovna Strakonice:

<http://www.knihovnystrakonicka.strakonice.eu/>

Městská knihovna Tábor:

<https://www.knihovnatabor.cz/regionalni-sluzby#/>

Městská knihovna Třeboň:

<https://www.knihovnatrebon.cz/regionalni-sluzby/>

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2022	Počet porad	Počet školení
JVK České Budějovice	133	2	28
MěK v Českém Krumlově	48	4	8
KMM Dačice	21	1	6
MěK Jindřichův Hradec	65	3	3
MěK Milevsko	21	2	16
MěK Písek	60	3	5
MěK Prachatice	49	2	46
ŠK Strakonice	78	2	2
MěK Tábor	98	3	25
MěK Třeboň	14	0	8
Celkem	587	22	147

Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

JVK i všechny jí pověřené knihovny budují výměnné fondy knih a dalších dokumentů. Poskytují z něj knihovnám svého regionu výměnné soubory. Na doplňování výměnných fondů bylo použito **22,80 %** z celkové dotace na regionální funkce. Na nákup výměnných fondů bylo věnováno **3 875 415 Kč (v roce 2021 3 742 742 Kč)**. Při nákupu knih do výměnných souborů se využívá výhodných rabatů od prodejců, takže cena za svazek bývá nižší než při běžném nákupu v knihkupectví. **V roce 2022 bylo nakoupeno 15 881 svazků** (v roce 2021 15 126). Všechny knihy nakoupené z dotace jsou označeny razítkem: Hrazeno z dotace Jihočeského kraje. U Knihovny Matěje Mikšíčka Dačice je část výměnného fondu hrazena z příspěvku obcí zřizujících obsluhované knihovny (42 000,-).

Pověřená knihovna	Přírůstek výměnného fondu	Nákup výměnného fondu	Náklady na jeden svazek
JVK České Budějovice	2 756	747 667,85	271,29
MěK v Českém Krumlově	2 050	496 000,00	241,95
KMM Dačice	458	112 290,00*	245,17
MěK Jindřichův Hradec	1 937	497 835,00	257,01
MěK Milevsko	607	137 432,33	226,41
MěK Písek	2 152	536 613,37	249,36
MěK Prachatice	1 536	399 109,93	259,84
ŠK Strakonice	2 114	415 855,00	196,71
MěK Tábor	1 642	429 537,96	261,59
MěK Třeboň	629	145 073,56	230,64
Celkem	15 881	3 917 415,00*	246,67

*Přidáno 42 000,- z příspěvku obcí.

Cirkulaci souborů zajišťuje částečně JVK a pověřené knihovny, částečně i zřizovatelé či knihovníci základních knihoven. O tuto službu je mezi obsluhovanými knihovnami asi největší zájem, je to také nejviditelnější efekt poskytování regionálních funkcí. Je to zároveň i ekonomické, takto se i v nejmenších knihovnách, které nemají od zřizovatelů finance na doplňování vlastního fondu, dostanou čtenáři k novinkám a zároveň se každý svazek z fondu půjčí vícekrát ve více knihovnách. Přesto se najdou knihovny, které o půjčování souborů zájem nemají. Jsou to buď knihovny, které mají dostatečný nákup knih nebo knihovny, které stagnují nebo aktuálně nepracují. Podle podmínek regionů a zájmu obsluhovaných knihoven se půjčují buď menší soubory častěji měněné anebo soubory větší, ale půjčené např. na celý rok. I půjčování výměnných souborů se po letech s omezeními pomalu vrací na původní úroveň. **V roce 2022 bylo půjčeno 1 411 souborů** (v roce 2021 vylo půjčeno 1 149 souborů, v roce 2020 bylo půjčeno 1 141 souborů, v roce 2019 1 515) **obsahujících 125 199 svazků** (v roce 2021 to bylo 99 028 svazků, v roce 2020 99 563 svazků, v roce 2019 to bylo 155 967 svazků) **v hodnotě 30 129 536,- Kč.**

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2022	Počet souborů	Počet souborů na knihovnu	Počet svazků v nich	Počet svazků na soubor	Hodnota svazků půjčených v souborech	Počet svazků na knihovnu
JVK České Budějovice	133	213	1,6	34 253	161	8 657 274	258
MěK v Českém Krumlově	48	148	3,1	12 273	83	3 262 085	256
KMM Dačice	21	89	4,2	4 780	54	1 142 332	228
MěK Jindřichův Hradec	65	170	2,6	10 248	60	3 104 900	158
MěK Milevsko	21	131	6,2	3 806	29	964 237	181
MěK Písek	60	232	3,9	13 488	58	377 077	225
MěK Prachatice	49	107	2,2	7 116	67	2 124 293	145
ŠK Strakonice	78	79	1,0	11 320	143	2 732 608	145
MěK Tábor	98	182	1,9	24 857	137	6 602 690	254
MěK Třeboň	14	60	4,3	3 058	51	1 162 040	218
Celkem	587	1 411	2,4	125 199	842	30 129 536	213

U této funkce standard předpokládá nejméně dva soubory o obsahu 60 svazků na knihovnu ročně, tedy 120 svazků půjčených do každé knihovny ročně. **Standard 120 svazků ročně do každé knihovny je překročen ve všech pověřených knihovnách.** Nejméně souborů bylo půjčeno v regionu Strakonice, kde obsluhované knihovny dostávají větší soubory a nechtějí je měnit tak často. **V průměru bylo půjčeno 2,4 souborů na knihovnu a 213 svazků ročně.**

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů

Fyzické revize knihovnických fondů jsou záležitostí zřizovatelů (provozovatelů) knihoven v periodě stanovené knihovnickým zákonem. JVK i všechny pověřené knihovny nabízejí pomoc při revizi a aktualizaci podle zájmu a potřeb jednotlivých základních knihoven. **Standardem je pomoc při revizi tak, aby nejméně během pěti let byla provedena revize ve všech základních knihovnách.** Některé obce provádějí revizi ve zřizovaných knihovnách samy, a tak se tento údaj neodrazí ve statistických ukazatelích za výkon regionálních funkcí. Aktualizace by se měla provádět průběžně, ale provádí se především při zpracovávání fondů do automatizovaného knihovnického systému, při změně knihovníka nebo při úpravách řazení fondu (např. změny v MDT, stěhování knihovny apod.). Aktualizace fondů knihoven je důležitá, návštěvníci si mnohem raději vybírají mezi novinkami než mezi zastaralými knihami. Při aktualizaci metodici také pomáhají s probíráním darovaných knih, kde jen část bývá vhodná k zařazení do fondu knihoven.

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2022	Pomoc při aktualizaci a revizi
JVK České Budějovice	133	11
MěK v Českém Krumlově	48	15
KMM Dačice	21	9
MěK Jindřichův Hradec	65	17
MěK Milevsko	21	4
MěK Písek	60	5
MěK Prachatice	49	8
ŠK Strakonice	78	10
MěK Tábor	98	17
MěK Třeboň	14	5
Celkem	587	101

Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce

Tato služba musí vycházet především ze zájmu zřizovatelů knihoven. V Jihočeském kraji není poskytována plošně, poskytuje se podle zavedených zvyklostí a na základě zájmu v pověřených městských knihovnách v Dačicích, Jindřichově Hradci, Písku, Táboře a Třeboni. Městská knihovna Písek a Městská knihovna Třeboň knihy z prostředků obcí nenakupuje, pouze pro obsluhované knihovny knihy zpracovává. JVK se zahájením provozu regionálního automatizovaného knihovního systému pomáhá připojovaným knihovnám se zpracováním jejich knižního fondu, aby se zrychlila a zkvalitnila katalogizace jejich fondů. Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice a Městská knihovna Tábor knihy z prostředků obcí kupuje i zpracovává. Městská knihovna Jindřichův Hradec provozuje distribuční středisko, ve kterém sdružuje finance od obsluhovaných knihoven, nakupuje pro ně a knihy také zpracovává. Navíc zpracovává i některé dary pro knihovny, proto je zpracovaných víc knih než nakoupených. V regionu Dačice zřizovatelé knihoven přispívají také na tvorbu výměnných fondů.

Pověřená knihovna	Počet obslužených knihoven	Počet nakoupených knihovních jednotek	Počet zpracovaných knihovních jednotek
JVK České Budějovice	29	0	1 006
KMM Dačice	20	184	184
MěK Jindřichův Hradec	36	1 031	1 752
MěK Písek	5	0	152
MěK Tábor	16	41	354
MěK Třeboň	6	0	288

Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)

Počet servisních akcí v knihovnách souvisí s provozem automatizovaného regionálního knihovního systému. Počet knihoven zapojených do REKS vyjadřuje, pro kolik knihoven regionu zajišťuje pověřená knihovna provoz automatizovaného regionálního systému. V roce 2018 zahájila provoz automatizovaného regionálního knihovního systému Jihočeská vědecká knihovna pro knihovny regionu České Budějovice, v roce 2019 Městská knihovna Třeboň, v roce 2021 Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice. Možnost zapojit obsluhované knihovny do regionálního automatizovaného knihovního systému tak již nabízejí všechny knihovny poskytující regionální služby, počet zapojených knihoven každoročně stoupá, v roce 2022 jich bylo již 251, tedy o 10 víc než v předcházejícím roce. Metodici pomáhají v knihovnách s instalací a nastavením AKS, počítače v knihovnách spravuje správce sítě zřizovatele. V některých případech tuto službu na vyžádání poskytne také pracovník knihovny poskytující regionální funkce.

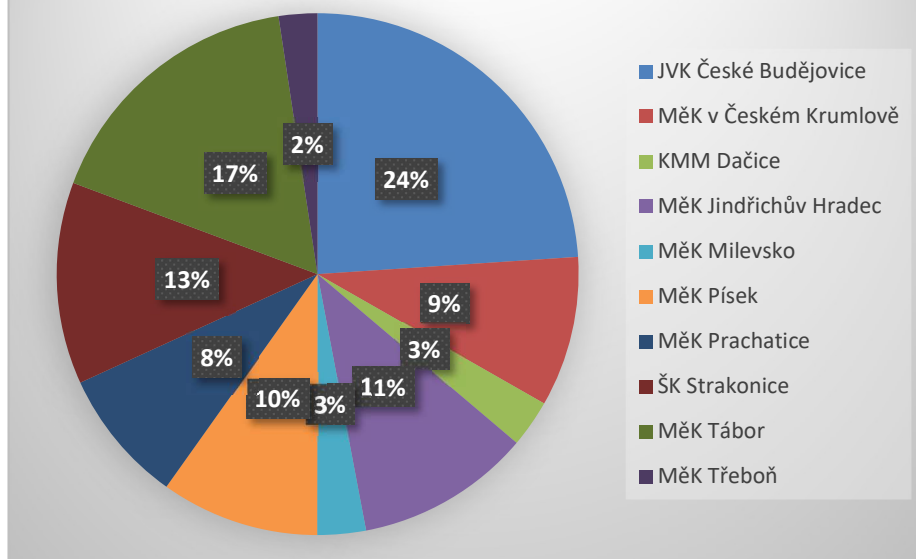
Pověřená knihovna	Počet knihoven zapojených do REKS	Počet servisních akcí
JVK České Budějovice	32	23
MěK v Českém Krumlově	36	40
KMM Dačice	11	6
MěK Jindřichův Hradec	42	63
MěK Milevsko	17	4
MěK Písek	31	6
MěK Prachatice	26	22
ŠK Strakonice	8	39
MěK Tábor	40	12
MěK Třeboň	8	12
Celkem	251	227

Finanční a personální zajištění regionálních funkcí

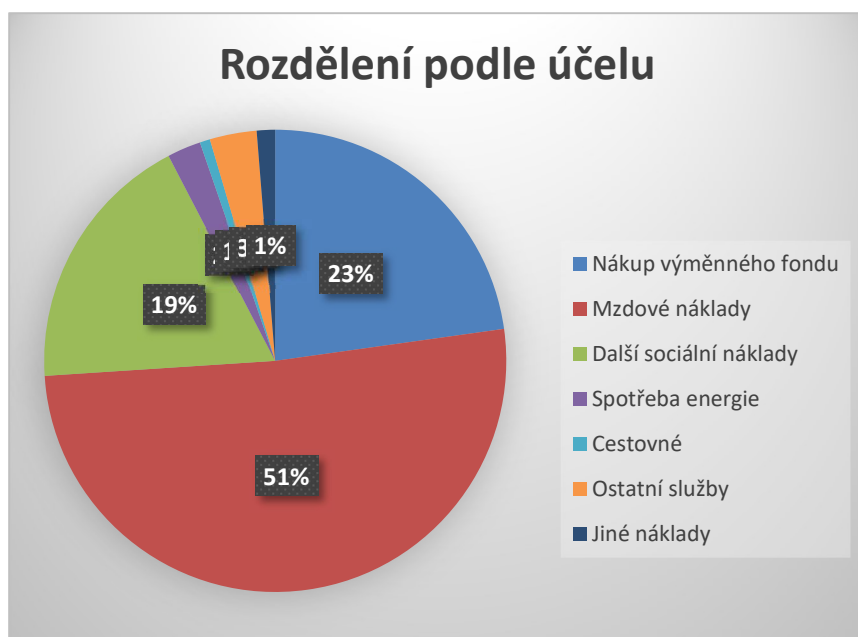
V roce 2022 bylo poskytování regionálních funkcí základním knihovnám finančně hrazeno Jihočeským krajem. Částka v roce 2022 činila 17 000 000,- Kč (v letech 2006-2009 byla částka 13 000 000,- Kč, v letech 2010-2015 byla částka 11 000 000,- Kč, v roce 2016 12 000 000,- Kč, v roce 2017 13 000 000,- Kč, v roce 2018 15 000 000,- Kč, v roce 2019 až 2021 vždy 16 000 000,- Kč). Jihočeská a vědecká knihovna v Českých Budějovicích a Městská knihovna Třeboň nevykazuje spotřebu energie, jelikož ji nelze zodpovědně rozpočítat z celkové spotřeby knihovny. Spoluúčast knihoven vykonávajících regionální funkce činila 154 990,62 Kč, nejvyšší částkou z této spoluúčasti je dorovnávání platů pracovníků poskytujícím regionální služby ve Šmidingerově knihovně ve Strakoncích (118 707,- Kč).

Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice navíc nakupuje knihy do výměnného fondu také z prostředků získaných od obcí (42 000,- Kč).

Finanční podíl pověřených knihoven

Pověřená knihovna	Nákup výměnného fondu	Mzdové náklady	Další sociální náklady	Spotřeba energie	Cestovné	Ostatní služby	Jiné náklady	Celkem
JVK České Budějovice	747 667,85	2 380 000,00	852 038,00	0,00	17 681,00	63 600,00	10 013,15	4 071 000
MěK v Českém Krumlově	496 000,00	670 000,00	227 000,00	61 000,00	14 000,00	25 000,00	89 000,00	1 582 000
KMM Dačice	70 290,00	302 455,00	106 874,00	4 620,00	5 684,00	4 077,00	4 000,00	498 000
MěK Jindřichův Hradec	497 835,00	828 000,00	295 906,00	35 000,00	42 739,00	127 600,00	14 920,00	1 842 000
MěK Milevsko	137 432,33	212 000,00	76 200,00	70 000,00	6 000,00	4 000,00	5 367,67	511 000
MěK Písek	536 613,37	770 000,00	265 000,00	50 000,00	2 000,00	30 000,00	13 386,63	1 667 000
MěK Prachatice	399 109,93	631 000,00	230 201,34	52 000,00	10 334,45	77 047,41	19 306,87	1 419 000
ŠK Strakonice	415 855,00	1 130 000,00	407 100,00	81 619,00	7 298,00	57 761,00	26 367,00	2 126 000
MěK Tábor	429 537,96	1 599 928,00	603 574,00	49 172,85	15 181,00	150 864,71	28 741,48	2 877 000
MěK Třeboň	145 073,56	174 943,00	62 608,00	0,00	832,00	17 363,97	6 179,47	407 000
Celkem	3 875 415,00	8 698 326,00	3 126 501,34	403 411,85	121 749,45	557 314,09	217 282,27	17 000 000
Procenta	22,80	51,17	18,39	2,37	0,72	3,28	1,28	100,00

JVK zajišťuje regionální funkce pro celý Jihočeský kraj a zároveň pro českobudějovický region. Tomu odpovídá nejvyšší počet úvazků pracovníků zajišťujících regionální funkce a nejvyšší mzdové náklady.

Pověřená knihovna	Platy zaměstnanců	Úvazky	Mzdové náklady na úvazek	Průměrné mzdové náklady na 1 měsíc
JVK České Budějovice	2 380 000	6	396 666,67	33 055,56
MěK v Českém Krumlově	589 000	1,8	327 222,22	27 268,52
KMM Dačice	302 455	0,75	403 273,33	33 606,11
MěK Jindřichův Hradec	828 000	2,25	368 000,00	30 666,67
MěK Milevsko	212 000	0,5	424 000,00	35 333,33
MěK Písek	751 668	2	375 834,00	31 319,50
MěK Prachatice	629 400	1,6	393 375,00	32 781,25
ŠK Strakonice	1 130 000	3	376 666,67	31 388,89
MěK Tábor	1 599 928	4	399 982,00	33 331,83
MěK Třeboň	174 943	0,4	437 357,50	36 446,46
Celkem	8 597 394	22	385 533,36	32 127,78
Strakonice celkem	1 220 229	3	406 743,00	33 895,25

* Šmidingerova knihovna Strakonice dorovnávala mzdové náklady ze svého rozpočtu, v roce 2022 částkou 118 707,- (průměrné mzdové náklady poté u Šmidingerovy knihovny stouply na 33 895,25 Kč).

V Českých Budějovicích, 12.1.2023

Jihočeská vědecká knihovna, oddělení regionálních služeb